

עת"א 25635/04/17 - בוריס אבליים נגד מדינת ישראל - שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 25635-04-17 אבליים (אסיר) נ' שירות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
עותר	בוריס אבליים (אסיר) ע"י ב"כ עוה"ד ציון אמיר וענת הדר
נגד	מדינת ישראל - שירות בתי הסוהר
משיבה	

פסק דין

לפניי עתירת העותר, אסיר פלילי, שעניינה החלטת המשיב בדבר תנאי חופשתו.

רקע

- העותר נדון למאסר עולם, אשר נקצב ל- 30 שנים, בגין רצח אשתו. העותר החל לרצות את מאסרו ביום 13.11.94 והוא צפוי לסיים את מאסרו המלא ביום 12.11.24. העותר נהג לצאת לחופשות סדירות עד לחודש מאי 2013, אז הוחלט להפסיק את סבב חופשותיו למשך חצי שנה, לנוכח מידע מודיעיני והפרת תנאי חופשתו משנת 2014. מאז, לא שולב העותר בסבב חופשות, נוכח התנגדות ועדת אסירי עולם.
- ביום 11.9.16, הורה בית משפט זה, במסגרת עת"א 50515-06-16 (להלן: "**העתירה הקודמת**"), על השבת העותר לסבב חופשות, בהתאם לתנאים "מוקפדים ומחמירים" שייקבעו על ידי המשיב.
- העותר בן כ- 76 שנים, מצבו הבריאותי אינו שפיר והוא סובל מעיוורון בעין אחת ומקשיים בראייה בעין השנייה. לכל אורך שנות מאסרו, לא נרשמו לחובתו אירועי משמעת.
- בהתאם להחלטה בעתירה הקודמת, המשיב החליט כי על מנת שיצא לחופשה, על העותר למלא אחר תנאים הכוללים הפקדת מזומן בסכום של 250,000 ₪ והצגת 3 ערבים צמודים שלפחות אחד מהם הוא בן משפחה ושאינם הערבים שאיתם שהה כשהפר את תנאי חופשתו.

תמצית טענות הצדדים

- העותר טוען כי יש בתנאים שהציב המשיב ליציאתו לחופשה משום פגיעה לא מידתית בזכויותיו. העותר הדגיש, כי אין לו כל יכולת לעמוד בתנאים אלו, שכן אין לו חשבון בנק, אין לו משפחה מבוססת ואין לו קשר עם ילדיו

המתגוררים בחו"ל. העותר הוסיף וטען, כי האנשים היחידים שמצויים בקשר עמו הם אחותו בת ה- 77, בעלה בן ה- 83 ובת דודתו בת ה- 83. מובהר כי מדובר באנשים מבוגרים שאין בידיהם את סכומי הכסף הנדרשים. העותר הפנה לדוחות סוציאליים בעניינו, בתימוכין בטענתו כי אין לו כל יכולת לעמוד בתנאי המשיב וכי לבד מהגורמים הנ"ל, אין לו קשר עם מי שיכול לשמש כמפקח עליו.

עוד הדגיש העותר את גילו המתקדם ואת חוות הדעת של ועדת אלמ"ב, לפיה מסוכנותו נמוכה. נטען כי למעט הפרת תנאי החופשה, שהתרחשה לפני כשלוש שנים, התנהגותו היא ללא רבב במשך מעל 20 שנות מאסרו וכי אותה הפרה לא נוצלה לביצוע עבירות, או להתחמקות ממאסר. בנסיבות אלו, סבור העותר כי ניתן להסתפק בערבות צד ג' של הערבים המוצעים. לשאלת בית המשפט, השיב הסנגור כי אין ביכולת העותר להפקיד סכום כסף כלשהו.

6. המשיב, מנגד, טוען כי החלטתו סבירה. לגישתו, אין לרוקן את ההחלטה בעתירה הקודמת מתכנה, שכן נקבע מפורשות שיש להציב למול העותר תנאי חופשה מוקפדים ומחמירים. המשיב הפנה למידע הרלוונטי וציין, כחיזוק נוסף לסבירות שבהתנהלותו, כי הסכים להפחית את סכום ההפקדה לכדי 100,000 ₪.

דין והכרעה

7. לאחר שעיינתי בעתירה, בטענות הצדדים, במסמכים שהעביר העותר לעיוני ובמידע הרלוונטי ולאחר שהתחשבתי במכלול נסיבות העניין - שוכנעתי כי יש לקבל את העתירה בחלקה ביחס למספר הערבים ולאפשרות שתיתן לעותר להציג בטוחות אחרות, ככל שקיימות. בקצרה אציין כי התנהלות המשיב מתחשבת במצבו של העותר, בשים לב לכך שסכום ההפקדה הנדרש הופחת לכדי 100,000 ₪. עם זאת, לאור מאפייני העותר ומצבו הכלכלי הנחזה, יש להוסיף ולשקול כיצד להבטיח את חזרתו לכלאו בתום החופשה, באמצעים אחרים שפגיעתם בזכויותיו פחותה.

8. וביתר פירוט; עיון במידע המודיעיני מלמד כי קיים חשש קונקרטי - שטרם נס ליחו, אשר לכוונת שליליות של העותר ככל שיצא לחופשה. לא בכדי, לאור המידע המודיעיני וההפרה הקודמת של תנאי החופשה, קבע בית המשפט בעתירה הקודמת כי ניתן לשלב את העותר בסבב חופשות, אך בכפוף לתנאים מחמירים.

9. אינני מקבל את עמדת העותר, לפיה יש לאפשר לו לצאת לסבב חופשות בתנאי ערבויות צדדי ג'. אין בערבויות צדדי ג' בלבד כדי להלום את הסיכון הנשקף מיציאת העותר לחופשה. על אף גילו המתקדם של העותר, לא ניתן להתעלם מיתרת מאסרו הנכבדת ומאופי המידע שהוצג. בנסיבות אלו, סכום הפקדה הנדרש, העומד על 100,000 ₪, הוא סביר ואין להתערב בו.

10. עם זאת, מעיון בדו"חות ובמסמכים שהוצגו לעיוני, עולה כי המשיב וערביו נעדרים יכולת אובייקטיבית להעמיד סכום שכזה (ר' תצהיר העותר; הסכמי השכירות של דירתו; תצהירו של מר יפים; תצהיר הגב' זסלסקי; דו"חות חשבונות הבנק והתגמולים).

11. בנסיבותיו הייחודיות של העותר, סבורני כי ניתן לשקול רכיב חלופי לסכום ההפקדה, כהטלת עיקול, או שעבוד על רכוש כלשהו השייך למשיב או למי מערביו, באופן שניתן יהיה לחלטו במקרה של הפרת תנאי החופשה ובלבד שערך הבטוחה יהלום את הסכום הנדרש להבטחת שמירת תנאי החופשה. כל זאת, בנוסף לערבות האישית של הערבים, שראוי שתעמוד על סכום משמעותי, כפי שנקבע בהחלטת בית המשפט בעתירה

הקודמת.

12. אשר לתנאי בדבר זהות הערבים, מקובלת על"י טענת המשיב לפיה אין לאשר את הערב ששימש בתפקידו זה בעת שהפר העותר את תנאי חופשתו. עם זאת, התרשמתי כי ניתן להסתפק בשני הערבים האחרים, מבלי שייגרע הצורך להבטיח את איון החשש הנשקף בעניינו של העותר.

13. לאור המקובץ, העתירה מתקבלת בחלקה. העותר יהא רשאי להציג למשיב תנאי חלופי ליציאתו לחופשה, בערך שישווה לסכום של 100 אלף ₪. שני ערבים יחתמו על כתב ערבות צד ג', בסכומים שייקבעו על ידי המשיב. שמורה זכות העותר לשוב ולפנות למשיב בבקשה מנהלית לשנות מתנאי החופשה, ככל שלא יעלה בידו להציג תנאי חלופי. לאחר קבלת תשובת המשיב וככל הצורך, שמורה זכותו להגיש עתירה חדשה.

14. לידיעת הצדדים.

ניתנה היום, י"א חשוון תשע"ח, 31 אוקטובר 2017, בהיעדר הצדדים.